

Rapportage Commissie Onderinstroom

Periode augustus 2021– juli 2022

1. Algemeen

De commissie Onderinstroom adviseert de directeur-bestuurder van Zeeluwe bij de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen onderinstroom, verlengde onderinstroom en verhoging van de TLV speciaal onderwijs categorie midden of hoog. Daarnaast kan de commissie door ouders, scholen en voorschoolse instellingen ingeschakeld worden bij het zoeken naar een passende onderwijsplek. In het Huishoudelijk Reglement van de commissie Onderinstroom van Zeeluwe is opgenomen dat de voorzitter van de commissie rapporteert aan de directeur-bestuurder van Zeeluwe over de werkzaamheden van de commissie. Naar aanleiding van de ervaringen uit het vorige jaren is afgesproken dat de voorzitter 2 keer per jaar rapporteert. Deze rapportages worden niet alleen gebruikt om inhoudelijk zicht te krijgen op de werkzaamheden van de commissie en de behandelde aanvragen, maar ook voor het bepalen van de benodigde middelen die jaarlijks worden opgenomen in de begroting. Ieder jaar moet voor 1 juli worden vastgesteld hoe groot de inzet van de commissieleden in het komende schooljaar moet zijn. Belangrijke indicatoren daarbij zijn:

- a. De aantallen aanvragen van toelaatbaarheidsverklaringen Onderinstroom
- b. De aantallen aanvragen TLV op basis van de Verlengde Onderinstroom
- c. De aantallen aanvragen voor omzetting van de TLV so naar categorie midden of hoog
- d. De aantallen aangevraagde adviezen

Naast deze kwantitatieve opbrengst is ook van belang welke kwalitatieve informatie uit de werkzaamheden van de commissie gehaald kan worden. Daarbij gaat het met name over de aard van de aanvragen voor advies/observaties en toelaatbaarheidsverklaringen.

De commissie bestaat uit 5 leden en een onafhankelijke voorzitter; de leden zijn afkomstig uit diverse onderwijssoorten. Zij hebben een breed specialisme: interne begeleiders, orthopedagogen en psychologen-generalisten. Allen hebben brede ervaring in regulier en speciaal (basis) onderwijs.

Samenstelling commissie

- Sieb van der Heide, onafhankelijk voorzitter
- Sandra Kerkhof-Grijsen, onafhankelijk orthopedagoog en generalist
- Joan Bosma, regio expertise De Twijn
- Evelien Wingelaar, orthopedagoog Springplank
- Elja Westerveen, gedragspecialist en ib-er 't Wold Zeewolde
- Jeannette Kroese, orthopedagoog CNS Nunspeet
- Ellen Borst, secretariaat

Aantallen behandelde dossiers

De commissie heeft in deze periode 7 keer vergaderd en heeft in totaal 80 dossiers behandeld. Zoals de onderstaande tabel duidelijk maakt, zijn er wel verschillen in aantallen bij diverse typen aanvragen.

Aantal dossiers

	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
Onderinstroom	35	41	42	45	46	50
Verlengde Onderinstroom	5	15	10	13	24	18
Verhoging categorie	14	14	10	13	5	6
Adviesvragen	6	9	16	16	5	8
Totaal	60	79	78	87	80	82

Het totale aantal aanvragen dat door de commissie Onderinstroom in dit schooljaar is behandeld, is enigszins gestegen in vergelijking met het voorgaande jaar. Het aantal aanvragen TLV onderinstroom is hoger dan de voorgaande jaren. Daarentegen is het aantal aanvragen TLV verlengde onderinstroom aanmerkelijk lager dan vorig jaar, maar nog steeds hoger dan in de periode 2016-2020.

Opvallend is dat aantal aanvragen voor verhoging van de TLV speciaal onderwijs categorie laag naar categorie midden/hoog in vergelijking met de eerste jaren van Passend Onderwijs weer relatief laag is. Het aantal adviesvragen is gestegen en is nu weer op het niveau van 2017-2018.

Melding verlengde onderinstroom

	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
Melding verlengde onderinstroom	45	57	109	103	104

Het aantal meldingen verlengde onderinstroom is nagenoeg gelijk aan het aantal meldingen in de voorgaande jaren en lijkt te stabiliseren.

Ook dit jaar hoopten de aanvragen, die de commissie moet beoordelen en van advies voorzien, zich aan het einde van het schooljaar op. Ondanks het vervroegen van de laatste vergadering hebben de commissieleden in 6 weken tijd ruim 30 dossiers moeten bestuderen. Dit heeft wederom geleid tot een zware werklast voor de commissieleden; echter iets minder hectisch dan vorig jaar. Voordeel van het vervroegen van de vergaderdatum is dat er meer tijd is om nagekomen aanvragen te behandelen. Uiteindelijk zijn alle aanvragen twee weken voor de zomervakantie afgehandeld. Net als in alle andere jaren zijn er om diverse redenen toch altijd weer "last minute" aanvragen. In het belang van het kind worden deze aanvragen (zolang het nog mogelijk is) alsnog in behandeling genomen. Voor kinderen, waarvan de aanvragen niet meer behandeld konden worden door het "sluiten" van Tommy, zijn met de scholen afspraken gemaakt dat de kinderen na de vakantie als gastleerling kunnen starten en de TLV aanvraag meteen na de vakantie behandeld zal worden.

2. Kwantitatieve analyse behandelde dossiers

Adviezen TLV Onderinstroom

aug 2021-juli 2022

Gemeente	
Nijkerk	14
Putten	1
Ermelo	3
Harderwijk	16
Zeewolde	4
Nunspeet	3
Elburg	1
Epe	8

School so	
Verschoorschool	5
De Twijn	2
De Wingerd	2
De Lelie	5
De Lelie Nijkerk	2
De Lelie Driekansen	2
*buiten Zeeluwe	10

School sbao	
Emmaschool	6
de Springplank	12
de Arend	1
v.d. Reijdschool	1
*buiten Zeeluwe	2

Adviezen	
sbao	26
so laag	17
so midden	3
so hoog	4

Integratief beeld	
lich. beperking	11
verst. beperking	10
psych. problemen	8
combinatie	21

jongen/meisje	
jongen	34
meisje	16

Adviezen TLV Verlengde Onderinstroom

aug 2021-juli 2022

Gemeente	
Nijkerk	5
Putten	2
Ermelo	0
Harderwijk	4
Zeewolde	1
Nunspeet	2
Elburg	1
Epe	3

Basisschool	
De Brug	1
Petraschool	1
De Bogen	1
De Blerck	1
W.G. vd Hulst	1
Alfons Ariens	2
Ichthus	1
Appelgaard	1
Hoeksteen	1
Maranatha	1
t Mozaïk	2
Pelikaan	1
De Wegwijzer	1
t Wold	1
Het Baken	1
Pr. Beatrix	1

Integratief beeld	
lich. beperking	2
verst. beperking	6
psych. problemen	2
combinatie	8

Adviezen	
sbao	14
so	4

School sbao	
Springplank	6
Arend	2
Emmaschool	5
van der Reijden	1

School so	
Verschoor	1
Lelie	
Wingerd	1
Buiten Zeeluwe	2

Herindicatie en omzetting TLV midden/hoog

aug 2020-juli 2021

Scholen	
De Lelie	1
De Lelie Nijkerk	1
Buiten Zeeluwe	4

Adviezen	
so midden	0
so hoog	6

Integratief beeld	
lich. beperking	
verst. beperking	1
psych. problemen	
combinatie	5

Adviesvragen

aug 2021-juli 2022

Instelling/school	
De Schutse	1
Meander MC	1
Prokino	2
DOK 19	1
sociaal team Nijk	1
Kentalis	1
Het Octaaf	1

Adviezen

sbo observatiegroep	1
so cl 3	3
basisonderwijs	2
onderwijs-zorg arrang	1
Dagbehandeling	1

1. Er zijn in deze periode 18 aanvragen TLV Verlengde Onderinstroom behandeld; een afname vergeleken met het vorige jaar, maar toch nog ruim meer dan in de jaren voor 2020. Waarschijnlijk een gevolg van de toename van de meldingen verlengde onderinstroom in de jaren '19 tot '21 naar ruim 100 per jaar. Het percentage aanvragen TLV verlengde onderinstroom schommelt jaarlijks rond de 20% van het aantal meldingen.
2. Het totaal aantal behandelde aanvragen blijft door de jaren heen vrij stabiel met zo rond de 80 aanvragen. Opvallend is ook dit jaar het geringe aantal aanvragen voor verhoging van de TLV so naar categorie midden of hoog en het geringe aantal adviesvragen in vergelijking met eerdere jaren.

3. Kwalitatieve analyse

1. De commissie onderinstroom constateert dat de dossiers, behorende bij de aanvragen TLV onderinstroom en verhoging categorie van de TLV, niet altijd op orde zijn. Gegevens zijn verouderd, er ontbreken evaluaties bij handelingsplannen en handtekeningen op OPP'en, onderzoeksverslagen, e.d. Dat leidt tot vragen om aanvullende informatie en daardoor ontstaat vertraging en werklast.
2. Bij de aanvragen verhoging categorie TLV speciaal onderwijs lukt het scholen beter om tot een goede onderbouwing te komen waarom in deze gevallen een hogere bekostiging nodig is. Veelal is dit afhankelijk van de ervaring en expertise van de betrokken interne begeleider, maar ook van de wijze waarop de betreffende school de benodigde extra-ondersteuning duidelijk maakt.
3. Ieder jaar is er een hausse aan aanvragen aan het einde van het schooljaar; het lukt scholen niet om tijdig de aanvragen in te dienen. Soms als gevolg van vertraging door onderzoeken, oudergesprekken, inzet deskundigen, wachtlijsten, enz. Soms ook doordat kinderen vanuit voorschoolse instellingen pas laat worden aangemeld bij scholen voor speciaal (basis) onderwijs. In sommige gevallen speelt ook mee dat ouders pas laat kunnen mee gaan in plaatsing in speciaal (basis) onderwijs.
Het vervroegen van de vergaderdata van de commissie om zo meer tijd te hebben voor de behandeling van de aanvragen en de verwerking van de adviezen heeft niet geleid tot een lagere werklast in de maanden mei en juni, maar heeft er wel aan bijgedragen dat ruim voor de vakantie de toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven konden worden. Daardoor wisten kinderen en ouders op tijd naar welke school de kinderen na de zomervakantie zullen gaan.
4. Het verlengen van de tijd tussen de uiterlijke aanvraagtermijn en bespreking in de commissie heeft positief gewerkt; het geeft de commissie meer tijd om de aanvragen te beoordelen en biedt ruimte voor maatwerk als scholen met goede argumenten vragen om een paar dagen uitstel.
5. Bij veel behandelde aanvragen is in het integratieve beeld sprake van multi-problematiek, waarbij gedragsproblemen, onrust, overprikkeling, concentratieproblemen vaak een rol spelen. Een uitgebreider beeld van de dossiers kunt u lezen in de bijlage: Dossiers 2021-2022. Hier vindt u een geanonimiseerd overzicht van de aanvragen.
De indeling in de verschillende categorieën is op basis van de voorliggende problematiek.
6. Jongens zijn bij alle aanvragen TLV zwaar oververtegenwoordigd; van de 82 behandelde dossiers zijn 56 aanvragen voor jongens. Gedragsproblemen worden daarbij vaak in het integratieve beeld genoemd.
7. Dit jaar zijn alle aanvragen ingediend m.b.v. Tommy; de commissieleden ervaren Tommy als een verlichting van de werkzaamheden, maar zien graag verdere verbetering in de gebruiksvriendelijkheid bij het vinden van de juiste weg binnen de aanvraagprocedure, zodat aanvragen op de juiste plaats terecht komen en het koppelen van de leesrechten aan oude dossiers.
Een hele grote waarde van Tommy is dat de privacy nu gewaarborgd is. Er worden geen privacygevoelige documenten meer via de mail verstuurd.

4. Conclusies en aanbevelingen

1. Het uitgangspunt moet zijn dat ruim voor de zomervakantie iedereen (en zeker het kind) weet op welke school het kind na de zomervakantie zal starten. Dat betekent dat minimaal 2 weken voor het einde van het schooljaar de TLV aanvragen afgerond moeten zijn. De uiterlijke termijn van indienen van de complete aanvraag moet dan op 1 juni worden gesteld. Hierover zal het werkveld (ook de voorschoolse instellingen) actief over geïnformeerd moeten worden. Ervaring leert dat er altijd aanvragen zullen zijn die om verschillende redenen pas in de laatste week ingediend kunnen worden; met de scholen voor speciaal (basis) onderwijs dienen op bestuursniveau afspraken gemaakt te worden over mogelijke oplossingen, bijvoorbeeld aannemen als gastleerling.
2. Met alle betrokkenen op bestuurlijk niveau duidelijke afspraken maken over de aanvragen TLV. Zowel inhoudelijk (onderbouwing, onderzoeksverslagen, OPP, gespreksverslagen, enz.) als formeel (handtekeningen scholen, ouders en deskundigen, getekende OPP-en en verslagen, aanvragen op tijd ingediend, juiste betrokken deskundigen, enz.). De inlevertermijn van één week voor een commissievergadering moet worden verruimd tot twee weken.
3. Tijdens de regionale bijeenkomsten ook aandacht voor het traject van aanvragen (verlengde) onderinstroom en verhoging categorie TLV so om de betrokken onderwijs en voorschoolse professionals te informeren over hoe en wanneer een TLV aangevraagd moet worden (zie punt 1). Hierbij moeten ook scholen uit aanliggende samenwerkingsverbanden uitgenodigd worden. De werkwijzen en procedures van Zeeluwe verschillen nogal met daar gehanteerde afspraken.
4. Tommy dient verder ontwikkeld te worden op het gebied van gebruiksvriendelijkheid van de verschillende gebruikers. Met name op het punt van de meldingen verlengde onderinstroom. Het hoge aantal jaarlijkse meldingen (ruim honderd) geeft veel werkdruk bij de controle op de volledigheid. Het is voor het bestuurskantoor onmogelijk om scholen hierop feedback te geven als het dossier niet op orde is. De verantwoordelijkheid voor een volledige melding moet bij de scholen (c.q. schoolbesturen) liggen. Ook moeten scholen de mogelijkheid hebben een melding in te trekken als blijkt dat een leerling zich goed ontwikkelt.

5. Tot slot

Met deze rapportage wil de commissie Onderinstroom zich niet alleen verantwoorden voor haar werkzaamheden in het afgelopen schooljaar, maar hoopt zij ook bij te dragen aan een beter beeld van de kinderen, die met hun ondersteuningsvragen afhankelijk zijn van vormen van speciaal (basis) onderwijs. Daarnaast wil zij hiermee ook bijdragen aan een duidelijke en efficiënte procedure, passend bij de doelen van het ondersteuningsplan (OP): snelle en adequate hulp en ondersteuning, zo min mogelijk bureaucratie, korte lijnen en transparantie.

Namens de commissie Onderinstroom,

8 juli 2022

Sieb van der Heide (voorzitter)